

lov fremkom umiddelbart foran et Valg, anerkender jeg, at det ikke er noget Plus, at man saa sent kommer med en ny Valglov; og deraf følger igen, at vi kunde have ønsket, at hele Valglovssituationen var blevet modnet lang Tid i Forvejen, men, som jeg har bevist ved Henviisning til Kendsgerninger, er det konservative Folkeparti uden ethvert Medansvar herfor. Vi rejste Sagen den første Dag, Rigsdagen traadte sammen, vi har holdt Valglovsspørgsmaalet varmt, om jeg maa sige, atter og atter i den Periode, der er gaaet, og nu i de sidste Forhandlinger, tør jeg vel nok sige, at vi af Partiet, som har lagt mest afgørende Vægt paa en redelig Valglov, har bidraget, hvad vi kunde, til at faa Sagen bjærget i Havn. Men jeg kan ikke overfor Venstres Ordfører tilbageholde den Bemærkning, at efter min Mening er Venstre heller ikke uden Ansvar for, at dette Forslag saa sent kommer frem til Vedtagelse i Rigsdagen. Den Tale, som Venstres Ordfører (Sigurd Berg) holdt ved første Behandling af Valglovsforslaget her i Tinget, var efter min Opfattelse en blank Afvisning af en Realitetsbehandling af denne Sag, og de Bestræbelser, som har været fremme, ikke mindst i Landstingsudvalget fra Venstres Side, har, som jeg har Vished for, været prægede af en vis Tilbøjelighed til at skubbe Sagen længere og længere ud, sandsynligvis i det Haab, at der saa intet som helst skulde komme ud af den. Men da Venstre ingen Magt havde til at standse den, maatte Partiet for sit Vedkommende ogsaa have været klar over, at det risikerede Valglovens Vedtagelse paa et meget sent Tidspunkt, og just det, Venstre beklager, finder Sted.

Saa anfører man om Valgloven, som Venstres Ordfører (Sigurd Berg) sagde i Dag, at det var et omstændeligt Maskineri, der sættes i Scene, og at det vil skabe megen Forvirring mellem Vælgerne, hvorfor det er dobbelt beklageligt, at det kommer saa sent. Med min bedste Villie forstaar jeg ikke denne Indvending. Jeg vilde kunne forstaa, hvis den ærede Ordfører havde sagt: Det Optællingsapparat, der sættes i Scene, de Beregninger, der skal gøres angaaende Valgresultatet om, hvem der blev valgt, o. s. v., er nyt og indeholder forskellige Slags Beregnings-systemer, og man maa derfor kunne formode, at det kan volde nogen Vanskelighed i de paagældende Kredse, som skal have med det at gøre. Men for Vælgerne er der efter min Opfattelse ikke den aller-

fjerneste Anledning til Bekymring. Der er ikke den fjerneste Anledning til at blive forvirret. Der er ikke noget som helst i denne Sag, som Vælgerne ikke kender i Forvejen. Lad mig nævne de Ting, som vedrører Vælgerne, for at man kan forstaa, at denne Indvending slet intet har paa sig. Der stemmes i Kommunerne efter den nye Valglov ganske som efter den gamle; Stemmeseddelen er klar og tydelig, ganske som den gamle. Der er altsaa i Spørgsmaalet om Vælgernes Deltagelse i Valget ikke sket nogen som helst Forandring. Forandringen gælder alene Mandatudregningen, altsaa efter, at Vælgerne har talt. Derfor er jeg overbevist om, at den Valglov, der nu gennemføres, ikke vil volde noget som helst Besvær, selv om den var blevet vedtaget endda paa et senere Tidspunkt, med Henblik paa Vælgernes Forhold. Men der kan naturligvis indvendes et og andet imod, at de respektive Valgbestyrrelser og øvrige Autoriteter faar saa forholdsvis kort Tid til at sætte sig ind i Beregningen af Mandaterne.

Jeg hilser denne nye Valglov med Tilfredshed, idet jeg mener, at den er bedre, betydelig bedre, end den, vi har haft. Den gennemfører et System, som vil hindre, at der bag et Folketingsflertal kommer til at staa et Mindretal af Vælgerne. Den gennemfører den lige og almindelige Valgret, som vi har faaet her i Landet, og som en Række Partier, herunder ogsaa Venstre, gennem Aar har hævdet var den eneste fremkommelige Vej, Grundlaget for Parlamentarismen. Den gennemfører dernæst en Ordning, som efter min Opfattelse muliggør en ligelig Repræsentation Landet over for de respektive Partier, ogsaa for Venstre, saavel for Venstre som for os andre, og den sikrer gennem sine Bestemmelser, at nye Partier kan komme frem, og at de, naar de har samlet et tilstrækkeligt Antal Stemmer, faar samme Adgang til Repræsentation her i Rigsdagen som de ældre Partier. Jeg har set, at et enkelt Parti har sagt, at der var noget Geometri i denne Valglov, som f. Eks. skulde hindre de nye Partier i at gøre sig gældende og samle Stemmer og faa det Antal Mandater, de har Krav paa. Hvis det er rigtigt, hvad jeg har læst herom — det skulde endda være en Rigsdagsmand, der har sagt det —, maa det hidrøre fra, at vedkommende ikke har Begreb skabt om, hvad der staa i Lovforslaget. Han maa overhovedet ikke have læst det; thi det, der er det afgørende i